

55. Спортивно-оздоровчий туризм для людей із обмеженими фізичними можливостями, як новий вид адаптаційного спорту в Україні

Поліна Чернякова, Дарія Басюк

Національний університет харчових технологій

Інвалідність є явищем соціальним, уникнути якого не може жодне суспільство, і тому кожна держава відповідно до рівня свого розвитку, пріоритетів та можливостей формує соціальну та економічну політику щодо осіб з обмеженими фізичними та (або) розумовими вадами. Не дивлячись на це, проблема лікування, реабілітації та соціальної адаптації людей з особливими потребами залишається надзвичайно гострою у всьому світі.

Серйозність проблеми ми можемо спостерігати за оцінкою поширеності інвалідності в світі. В Європі близько 10 % населення страждає від тих чи інших тривалих і серйозних захворювань, внаслідок яких настає інвалідність.

На сьогодні актуальність захисту інвалідів в Україні набуває особливого значення у зв'язку з постійним зростанням їх частки у загальній структурі населення. За період першого десятиріччя незалежності нашої держави чисельність інвалідів збільшилась з 2,1 до 2,66 млн. осіб.

Найважливішою задачею держави повинна стати соціальна адаптація та соціалізація осіб з особливими потребами у суспільство, підвищення їх реабілітаційного потенціалу та якості життя.

Спорт – один з найважливіших факторів соціальної адаптації та реабілітації інвалідів. Він допомагає побороти накопичення негативних відчуттів, довести оточуючим, а найголовніше самому собі, можливості свого організму і духу, відчути повне активності і емоцій життя. Англійський лікар Людвіг Гуттман стверджував: „Важливо не те, що втрачено, а те, що залишилося". Відповідно до цієї концепції і почали формуватися види спорту, доступні людям з різними фізичними вадами.

Спортсмени-інваліди своїми високими результатами на найпрестижніших світових спортивних форумах завойовували авторитет і визнання, чим значно підняли імідж нашої молоді держави на світовому рівні. Це, в першу чергу, виступи на Параолімпійських іграх в Атланті, Сіднеї, Нагано, Солт-Лейк-Сіті та Дефлімпійських іграх у Римі.

Виникає запитання: чому, маючи такий високий потенціал Українських спортсменів-інвалідів, наша держава ще й досі не внесла до Єдиної Загальнодержавної Спортивної Класифікації такий вид спорту, як „спортивно-оздоровчий туризм для людей з обмеженими фізичними властивостями", який є домінуючим видом спорту у більшості розвинутих країнах Європи? Відповідь на це питання може критися у тому факті, що у масовій свідомості, особливо серед медичних і соціальних працівників, а також у широких колах туристів, туризм вважається недоступним для інвалідів видом діяльності, у той час, коли на Заході вже сформовано цілу індустрію соціального туризму для інвалідів та громадян похилого віку.

Сьогодні ареал туризму для людей з обмеженими фізичними можливостями включає багато різноманітних куточків земної кулі, у тому числі такі екзотичні, як тундри, савани та пустелі. Довідник з туризму для осіб з фізичними вадами, який було випущено у Німеччині у 1993 році, налічує близько 1500 фірм по всьому світі, які надають послуги для інвалідів в сфері туризму.

З виникнення міжнародної туристської організації SATH, яка проводить щорічні конгреси, випускає щомісячний журнал, співробітничает з урядами окремих держав. До складу SATH входять некомерційні та громадські організації з різних країн, а також організації з різноманітних сфер туристського бізнесу. Штаб-квартира SATH знаходиться в США, в місті Нью-Йорк, кількість членів SATH безупинно зростає. На сьогодні SATH є членом Всесвітньої туристської організації, що свідчить про інтеграції туризму для людей з обмеженими фізичними можливостями у загальноосвітову систему туризму.

Європа та світова спільнота давно вже стала на шлях активного розвитку „спортивно-оздоровчого туризму для інвалідів", бо розуміє його незрівнянний внесок у процеси соціальної адаптації та соціалізації осіб з особливими потребами у суспільство, у процеси об'єднання людей зі спільними потребами та інтересами, у можливість допомогти людині з обмеженими фізичними можливостями зміцнити не тільки тіло, але й дух та свідомість, відчути яскравий світ емоцій активного життя.

Сьогодні прийшов час і для нашої держави усвідомити необхідність розвитку „спортивно-оздоровчого туризму для інвалідів", щоб зробити рішучий крок на зустріч людям сповненим волею до активного, емоційного, повного вражень та рішучості життя. Не можна лишати цих людей можливості відчувати повноцінність свого існування.

Першими кроками для України на шляху розвитку „спортивно-оздоровчого туризму для інвалідів" має стати:

- Внесення його " до Єдиної Загальнодержавної Спортивної Класифікації видів спорту;

- Організація, на базі існуючих громадських організацій товариств інвалідів, змагань з туристського багатобор'я, нескладних туристських походів.

- Проведення загальноукраїнських туристських злетів та відкриття туристських таборів для інвалідів.

- Сприяння розвитку спортивно-оздоровчого та екскурсійного туризму, як засобу соціальної адаптації та оздоровлення.

Таким чином, внесення „спортивно-оздоровчого туризму для людей з обмеженими фізичними можливостями" до Єдиної Загальнодержавної Спортивної Класифікації видів спорту буде свідчити про високу соціальну спрямованість держави, про її піклування і турботу про стан здоров'я та життєвий тонусу своєї нації.